

פרשת "תרומה"

בפתיחת הפרשה בני ישראל מצויים "וייקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו ליבו" ותרומתם זו מיועדת לבניית המשכן שתכליתה השראת שכינה בעם ישראל: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

וכך דרשו רבותינו במסכת קידושין מ: "וכבר היו ר' טרפון וזקנים מסובים ... ונשאלה שאלה זו בפניהם תלמוד גדול או מעשה גדול? נענה ר' טרפון ואמר מעשה גדול. נענה ר' עקיבא ואמר תלמוד גדול. נענו כולם ואמרו תלמוד גדול שהתלמוד מביא לידי מעשה.

ויש לבאר דרשה זו: כשחנו ישראל סביב להר סיני פסקה זוהמתן והגיעו למדרגה הגבוהה ביותר כפי שהיה לפני חטא אדם הראשון. בימים אלו שקודם מתן תורה נענה העם בשמחה לקבלת התורה והשיבו בעניית "נעשה ונשמע" ובאותם רגעים זכו ישראל לכתר תורה. וכשהיו בני ישראל במדרגה הגבוהה ביותר לא היו צריכים לעמול בלימוד התורה שבע"פ על מנת להתרומם רוחנית. וכאשר שמעו בני ישראל את הדינים והמשפטים לא היו צריכים לדרשות וללימודים על מנת להבין את דיני המצווה ופרטיה, כי ידעו והבינו בחוש מיוחד לפי מדרגתם הגבוהה.

אך עם חטא העגל הגיעה הנפילה הגדולה, התרסקות רוחנית, והוצרכו ללימוד ושינון תלמיד מפי רבו את כל פרטי המצוות ופירושיהן עד שיחזרו למעלתם הגבוהה כבתחילה.

ובעקבות מעשה העגל מצווה הקב"ה למשה "ועשו לי מקדש" יש לתעל את הכוחות של עם ישראל לעשייה של קדושה. יש להפנות את הכוחות של העם לתהליך עמוק של השכנת שכינה. ומתוך המעשה של קדושה תתלבן תרום כוחה של התורה כי "אחרי המעשים נמשכים הלבבות". ביטוי זה של מעשים של קדושה מצאנו גם בערב יציאתם של בני ישראל ממצרים כשנתבקשו ישראל לקחת שה ולקשור אותו ולהכין עצמם לקראת יציאתם ממצרים.

"אחרי המעשים נמשכים הלבבות" ... כי תהליך זה של עיסוק ועשייה בונה את הנפש מחדש ומרומם אותו לעבודת ה'.

מתוך הניסיון ראינו בעניינו כיצד אדם שהיה רחוק מסדרי קדושה ובית כנסת וברגע שגויס לפעילות של בית הכנסת, נשתנה ונתקדש יותר, ובכל מעשיו מתקרב יותר לעבודת הקודש.

ר' טרפון שכהן היה ובקודש שימש סבר שהמעשה גדול כי מתוך הקדושה של המעשה אפשר להגיע להבנת התלמוד אך ר' עקיבא סבר שבדורותינו לאחר החטא כבר אי אפשר להגיע למדרגה גבוהה בעולם העשייה בלי לימוד התורה. ואם לא נשים ליבנו על חיזוק התורה הרי "לא עם הארץ חסיד".

ושתי שיטות אלו הם דרכים בעבודת ה' וכבר אמרו רבותינו "אחוז מזה ואל תנח ירך מזה".

בברכת שבת שלום
הרב יעקב ציקוטאי